

Západočeské muzeum v Plzni, příspěvková organizace
Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

SRPEN 2024

KULTURNÍ AKCE

út 06/08, 13/08, 20/08, 27/08 16.00 – 18.00 Centrum experimentální etnologie NMP

Rukodělné dílny (pro začátečníky)

Rukodělné dílny zaměřené na postupy domácí lidové výroby a řemeslných technik pro začátečníky. Podle druhu kurzu získají přihlášení praktickou zkušenost s výrobou práchna, výběrem vhodného troudu a následným rozděláním ohně s pomocí běžně dostupných materiálů, případně za použití křesadla. Dále se návštěvníci seznámí se základními postupy domácí přípravy rybích šupin a s jejich použitím při zhotovování drobných dekorativních předmětů a originálních šperků. Poslední kurz seznámí zájemce se základy práce s hrnčířskou hlinou a hrnčířským kruhem. V rámci rukodělných dílen budou přihlášení pracovat převážně se surovými materiály. Doporučujeme proto zvolit vhodný oděv.

Zaměření dílen:

06. 08. v 16.00 hod. – Výroba práchna a rozdělování ohně křesáním

13. 08. v 16.00 hod. – Dekorativní využití rybích šupin

20. 08. v 16.00 hod. – Výroba práchna a rozdělování ohně křesáním

27. 08. v 16.00 hod. – Základy práce s ručně zhotovovanou keramikou

Délka dílen: 90 – 120 min.

Vstupné: 140 Kč základní, 70 Kč snížené (studenti, senioři, ZTP)

Maximální počet účastníků v jednom termínu: 10 osob

Na dílny je nutné se předem objednat po emailu či telefonu: narodopis@zcm.cz, 731 446 350

so-ne 24–25/08 09.00 – 17.00 Vodní hamr Dobřív

Technologie našich předků – svářková ocel

Každý kousek železa měl pro kováře velkou cenu, a proto v kovárně nepřišlo nikdy nic nazmar. Všechny odpadní kousky pečlivě seskládali a ve výhni svařili do homogenního kusu železa, čímž vznikla tzv. svářková ocel, kterou bylo možno dále zpracovávat. Na hamru tuto starou a možná i trochu zapomenutou metodu vyzkoušíme a pokusíme se ze svářkové oceli vykovat kovovou tyč.

Vstupné: 90 Kč základní, 50 Kč snížené, 190 Kč rodinné

Legenda k použitým zkratkám:

NMP (Národopisné muzeum Plzeňska, náměstí Republiky 13)

VÝSTAVY

02/03 – 01/09

Bedřich Smetana a Plzeň

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 2

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava, která vznikla na základě úspěšné spolupráce Národního muzea a Západočeského muzea v Plzni na přípravě publikace studentského deníku Bedřicha Smetany, představuje mladého Smetanu jako studenta, ukazuje Plzeň Smetanovy doby, prezentuje plzeňská místa a zejména osoby spjaté s Bedřichem Smetanou a dokládá pozdější Smetanovy kontakty s Plzní. Výstava byla zpřístupněna veřejnosti od 2. 3. v den dvoustého výročí Smetanova narození a je součástí 44. ročníku festivalu Smetanovské dny. Projekt je realizován ve spolupráci Západočeského muzea v Plzni a Národního muzea.

01/05 – 31/08

Karel Klostermann a zrod Šumavy

panelová výstava

Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 13, sklepení

tel: 378 370 202, www.zcm.cz, narodopis@zcm.cz otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

U příležitosti stého výročí úmrtí „básníka Šumavy“ Karla Klostermanna (1848–1923) připravili Veronika Faktorová z Ústavu české literatury AV ČR a Michal Hořejší z Filozofické fakulty UK putovní výstavu s titulem Karel Klostermann a zrod Šumavy. Záměrem autorů je po více než sto letech ukázat spisovatele ve zcela novém kontextu. Expozice na základě dosud nezohledněných archivních pramenů vypráví příběh autora, který byl součástí nejen expandujícího knižního trhu konce 19. století, ale také prudkého rozvoje šumavského turismu.

01/05 – 29/09

Kriticky ohrožené jevy našich nářečí

Interaktivní panelová výstava

Národopisné muzeum Plzeňska, nám. Republiky 13, průjezd, přednáškový sál

tel: 378 370 202, www.zcm.cz, narodopis@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Rozumíte řeči svých prarodičů, přátel a známých z jiných koutů naší země, mluví-li nářečím? Rozumějí oni vám? Zajímá vás, jak odlišná jsou naše nářečí? Dozvíte se to na výstavě s přehlednými mapami, které zachycují jevy zaniklé i stále živé. Bohatstvím nářeční slovní zásoby vás provedou doprovodné texty. Zjistíte například, kdy si lidé pochutnávali na švábech, bobcích a mejdlíčkách, zda je možné, aby byla kostka kulatá, co jsou to pimpěrky a kdy husa zpívá nejpěkněji. Na výstavě si můžete poslechnout ukázky z nářečních promluv z celého Česka z různých časových období (od 60. let 20. století po současnost), prověřit si své znalosti v nářečních kvízích a zapojit se do nářečního výzkumu.

Výstava vznikla na základě řešení projektu č. DG20P02OVV029 „Nářečí českého jazyka interaktivně. Dokumentace a zpřístupnění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit“ (poskytovatel podpory Ministerstvo kultury, Program NAKI II).

Pořádá: Národopisné muzeum Plzeňska, Dialektologické oddělení Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci

23/05 – 03/11

Plzeňské tváře objektivem Jiřího Plzáka. Fotoateliér U Zvonu.

Hlavní budova, Kopeckého sady 2, výstavní sál 1

tel: 378 370 111, www.zcm.cz, info@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Výstava „Plzeňské tváře“ volně navazuje na výstavu „Od daguerrotypie k digitálu“, která se konala v Západočeském muzeu v Plzni v roce 2021 a věnovala se především ucelené historii fotografování v Plzni od druhé poloviny 19. století do konce 20. století. Výstava je pořádána k životnímu jubileu plzeňského fotografa Jiřího Plzáka, který stál u zrodu jednoho z nejznámějších fotoateliérů v Plzni „U Zvonu“ a rozšiřuje povědomost o vzniku a vývoji výrobního družstva Fotografia po likvidaci živností po roce 1948. Výstava prezentuje především Plzákovy ateliérové fotografie Plzeňanů z období 60. – 80. let 20. století, převážně portréty dospělých a dětí, svatební fotografie a portréty umělců (DJKT a Divadlo Alfa, hudební skupiny). Další prezentovanou oblastí je fotografova dokumentační činnost, která je představena snímky z roku 1968, 1989 a dalšími exteriérovými fotografiemi. Na výstavě jsou vítány všechny návštěvnické skupiny.

28/06 – 31/10

Chléb a víno

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11, letní refektář

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Pokrmý chléb s vínem se v souvislosti s Poslední večeří objevují v jádru teologického disputu po celý středověk. Výstava návštěvníka seznamuje se symbolickým charakterem pokrmu, Poslední večeří Páně, eucharistií, výklady a historickými náhledy včetně podobojí, církevními reformami a reformací. Prezentován je nejen historický vývoj problematiky, ale i současná praxe dnešních církevních společenství. Od teologie k jídlu, symbolický i bytostný charakter chleba a vína.

28/06 – 31/10

Interiéry kostelů a kaplí Plzeňska na historických negativech

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Františkánská 11, letní refektář

tel: 378 370 900, www.zcm.cz, mcu@zcm.cz

otevírací doba muzea: út – ne 10.00 – 18.00

Ve sbírkách na oddělení novějších dějin Západočeského muzea v Plzni se nachází rozsáhlý soubor historických skleněných negativů z první třetiny 20. století, zachycujících interiéry sakrálních staveb v regionu. Z církevně-historického a stavebně-historického hlediska je to téměř unikátní pramen pro poznání podoby těchto objektů. Největším přínosem je zachycení původního mobiliáře a vybavení objektů pro porovnání s dnešním, mnohdy tristním stavem, způsobeným především přístupem k sakrálním památkám v době nedávno minulé. A také mohutnou vlnou rozkrádání interiérů sakrálních staveb po roce 1989 za účelem snadného zisku. Panelová výstava je výběrem nejzajímavějších záběrů, na kterých se můžeme seznámit s interiéry velkých i menších sakrálních staveb v Plzni a okolí, porovnat je se současným stavem, zamyslet se nad osudem tohoto donedávna potlačovaného fenoménu, který je pořád součástí naší kultury, ať z pohledu víry, nebo jen z pohledu krásy a obdivu k naší historii. Za to patří našim předkům s fotoaparátem velký dík.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

MUZEUM LOUTEK V PLZNI, nám. Republiky 23

Letní tvořivé dílny v Muzeu loutek v Plzni

Loutkářská dílna profesora Skupy

1. 7. – 31. 8. / út – ne: 11.00 – 18.00 hod.

V období letních prázdnin můžete navštívit muzejní dílnu a vytvořit si originální loutku (výroba 20 Kč) a také si vyzkoušet různé herní prvky na dvorku muzea, např. balanční hru nebo vodní divadlo.

Klíče od muzea

Celodenní program Západočeského muzea v Plzni (nejen) pro příměstské tábory je dostupný po dobu letních prázdnin. V rámci programu navštívíte tři pobočky Západočeského muzea v Plzni (hlavní budovu ZČM v Plzni, Muzeum církevního umění plzeňské diecéze, Muzeum loutek v Plzni) a dozvíte se více o historii Plzně.

Program objednávejte u pedagoga muzea.

Špion u Broučků

Samoobslužný doprovodný program k expozici Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků, výtvarné vyrábění pro rodiny s dětmi.

Expedice na niti

Prozkoumejte Muzeum loutek v Plzni netradičním způsobem pomocí rodinné expediční hry.

Půjčovna loutkových divadel

Půjčovna rodinných loutkových divadel je stále v provozu.

Knihobudka

Dočasně přesunuta z Národopisného muzea Plzeňska.

Více informací na www.muzeumloutek.cz nebo na tel. čísle 778 486 644 – muzejní pedagog Jana Košová

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Hlavní budova

Plzeňská městská zbrojnice

Pohledy do minulosti Plzeňského kraje – expozice Archeologie a Historie

Umělecké řemeslo / Užité umění

Muzeum loutek v Plzni

Příběh na niti

Ivan Nesveda: NIKDY V KLIDU!

Jiří Trnka – dioráma Svatba u Broučků

Národopisné muzeum Plzeňska

Z vesnice do města

Obživa, oděv, zvyky

První návštěvnický okruh stálé expozice je věnován období let 1830 – 1900 a ukazuje život jednotlivce z venkovského prostředí od jeho narození až po ukončení produktivního věku, kterého dosáhl již v měšťanském prostředí Plzně. Návštěvník se seznámí s detaily školního vzdělávacího systému, s každodenností dospívání a složitostí volby povolání i jednotlivými možnostmi obživy. Přiblížena jsou také specifika trávení volného času ve městě a opomenut není ani bohatý spolkový život. Druhý návštěvnický okruh je věnován odívání a vybraným způsobům obživy v městě Plzni a v příměstských oblastech plzeňského venkova.

sezónní provoz (duben – říjen)

Muzeum církevního umění plzeňské diecéze

Po stopách víry františkánským klášterem

Národní kulturní památka Vodní hamr Dobřív

Pamětní síň Jindřicha Mošny v Dobřívě

KNIHOVNA

Knihovna ZČM v Plzni je určena pouze pro prezenční studium

Hlavní budova ZČM v Plzni, Kopeckého sady 2, Plzeň

Od 28. 6. – 2. 9. 2024 je knihovna Západočeského muzea v Plzni pro veřejnost uzavřena.

Knihovnu lze navštívit po předchozí emailové či telefonické domluvě.

Email: knihovna@zcm.cz, tel.: 378 370 116-117, www.zcm.cz

Pobočka Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech **nám. J. Urbana 141, 337 01 Rokycany**

VÝSTAVY

19/04 – 29/09

Umění léčit

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, výstavní sál, ulice J. Knihy 146

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Výstava je zaměřena na dějiny lékařství a léčitelství v Rokycanech a dává návštěvníkům možnost zhlédnout zcela výjimečný soubor předmětů, jež vypovídají o historii některých lékařských oborů, např. chirurgie, anestezie a resuscitace, zubního lékařství, gynekologie, atd. Její první část informuje o obecných i regionálních dějinách lékařství, druhá část je zaměřena na farmacii. Provede nás obecně vývojem farmaceutických oborů. Podává také návštěvníkovi informace o klášterních, městských i veřejných lékárnách, o lékárenství ve 20. století, sběru léčivých rostlin a o významných lidových léčitelích na Rokycansku. K vidění je unikátní lékárna z počátku 20. století, která je doplněna trojrozměrnými předměty, jako jsou lékárenské váhy, stojatky nebo léky. Nechybí ani sušené byliny na výrobu léčiv a ordinace praktického lékaře, jejíž vybavení je ze 40. - 50. let 20. století.

26/04 – 06/10

Čus vydrus!

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, malý výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Návštěvník se seznámí s prvním uceleným komiksem na velkoformátových panelech, jehož autory jsou děti z oddílu MOP Volavky Třeboň pod vedením Václava Bartušky. Vypráví o životě a životním prostředí vydry a jejích vodních ne/kamarádech. Celý příběh má velmi osobitý humor, který je pochopitelný a zábavný nejen pro mladší generaci, ale i pro jejich rodiče. Vydra říční je vnímána jako konfliktní druh, především z důvodu lovu ryb, kterými se živí. Možná po zhlédnutí výstavy změníte na tento silně ohrožený druh naší přírody názor. Výstava zapůjčená Českým nadačním fondem pro vydru je doplněna dermoplastickými preparáty ze sbírek muzea.

Doprovodný program k výstavě Čus vydrus!:

Jdeme k vodě! – venkovní letní rodinná hra

28. 6. – 8. 9. / rokycanský Park u Rakováčku

Informace a potřebný zápisník s úkoly je k vyzvednutí v hlavní budově Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech.

Startovné: 50 Kč

07/06 – 29/09

Od stříbrného českého tolaru k americkému dolaru

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, velký výstavní sál, nám. J. Urbana 141

otevírací doba muzea: út – ne 08.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Výstava přibližuje vznik a vývoj řady tolarových měn v Evropě v 16. století, počínaje ražbou velkých stříbrných mincí v Jáchymově roku 1520, jejichž dobové pojmenování „tolar“ později zobecnělo jako označení všech ražeb tohoto typu. Vysvětluje také, proč se právě „dollar“ stal koncem 18. století hlavní měnovou jednotkou nově vzniklých USA a jak tento vývoj, pokračující až do současnosti, souvisel s někdejšími nerostným bohatstvím českých zemí. Textová část výstavy je zapůjčena z Východočeského muzea v Pardubicích a je doplněna tematickými mincemi z numismatických sbírek Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech a Západočeského muzea v Plzni.

Doprovodný program k výstavě:

Komentované prohlídky výstavy:

čt 15. 8. od 16.00 hod.

so 24. 8. od 14.00 hod.

STÁLÉ EXPOZICE

celoročně přístupné

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Železářská výroba na Rokycansku a Podbrdsku

Venkovské bydlení na Rokycansku

Příroda pro budoucnost (chráněná území, flóra a fauna regionu)

Otisky času

Měšťanská domácnost na Rokycansku

Rokycansko v minulosti

Změna programu vyhrazena.

Více informací na www.zcm.cz.